

Budapest, 2013. október 13., vasárnap (MTI) - A Kúria vizsgálata szerint megalapozott az ENSZ-nek a magyar idegenrendészeti őrizet bírói kontrolljára vonatkozó kritikája, a problémák megoldása érdekében javaslatokat dolgozott ki a legfelsőbb bírói fórum - mondta el Kovács András kúriai tanácselnök az MTI-nek.

A kérdést vizsgáló kúriai joggyakorlat-elemző csoport vezetője közölte: a bírák - az előzetes letartóztatások meghosszabbításához hasonlóan - rendszeres időközönként vizsgálják, hogy fennállnak-e az idegenrendészeti őrizet elrendelésének okai, köztük például a szökés veszélye. Ez pedig többnyire fennáll, hiszen ezekben az ügyekben éppen olyanokról van szó, akiknek jellemzően nincsenek társadalmi kapcsolataik, és alapvető céljuk eljutni valamely nyugat-európai országba, a jobb élet reményében.

Ennek következtében másfél év alatt a 6-8 ezer, idegenrendészeti őrizettel kapcsolatos bírói döntés közül csak három olyan volt, amelyben nem hosszabbították meg a bírák az idegenrendészeti őrizetet, ami nyilvánvalóan egy formális, automatizmusokon alapuló gyakorlatra utal - tette hozzá Kovács András.

A Kúria szerint helyesebb lenne, ha a bíróságok azt vizsgálnák, hogy az idegenrendészeti őrizet céljának - a jogellenesen Magyarországon tartózkodó visszajuttatásának hazájába - van-e reális esélye. Ha ugyanis ez hiányzik, akkor semmi értelme az egyébként bűncselekmény elkövetésével nem gyanúsított emberek akár egy éven át tartó fogva tartásának - mondta a kúriai tanácselnök, megjegyezve, hogy vannak országok, például az arab világban, amelyek nem működnek együtt jogellenesen külföldön tartózkodó állampolgáraik hazaszállításában.

Ilyen esetekben okafogyottá válik az idegenrendészeti őrizet, aminek egyébként kifejezetten az az oka, hogy a kiutasítás végrehajthatóságát biztosítsa.

Kovács András felhívta a figyelmet az elemző csoport által vizsgált német idegenrendészeti gyakorlatra, amelyben a bírák számára irányadó az, hogy az idegenrendészeti hatóságok tudnak-e bizonyos idő alatt előrehaladást felmutatni az adott ügyben, és ha néhány hónap elteltével sem látszik reális esélye annak, hogy a kiutasítás végrehajtható, akkor megszüntetik az idegenrendészeti őrizetet.

Miután a nemrég módosított szabályozás szerint Magyarországon 60 naponta kell a bírónak felülvizsgálnia az idegenrendészeti őrizetet és döntenie a meghosszabbításáról, a Kúria szerint a második meghosszabbítás, azaz 120 nap elteltével úgy kell tekinteni, hogy a kiutasítás várhatóan nem lesz eredményes. Ez a gyakorlat nemcsak emberi jogi szempontból megnyugtatóbb, hanem az őrizet költségeit és a bíróságok munkaterheit is csökkenheti - mondta a szakember.

Hozzátette, hogy a nemzetközi ajánlásoknak megfelelően - az ilyen ügyekben Magyarországon jobbra eljáró büntető ügyszakos bírák helyett - inkább a közigazgatási bírákra kellene ezt a feladatot bízni.

A kúriai vizsgálat szerint az idegenrendészeti ügygondnoki rendszer is csak formálisan működik, valódi segítséget a kérelmezőknek nem jelent, és ez is fontos oka annak, hogy a jogorvoslat, a bíróhoz fordulás ezekben az ügyekben nem hatékony. Bár ez a kérdés nem a bíróságok felelősségi köre, a Kúria felvetette az ügygondnokok munkaarányos differenciált díjazásának bevezetését, továbbá a megfelelő képzésüket.

A jogellenesen Magyarországon tartózkodó külföldiek visszaküldésével kapcsolatban felvetődött, hogy a biztonságos harmadik ország fogalmát esetről esetre külön kell vizsgálni. Nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy ebből a szempontból egy-egy állam megítélése akár rövid időn belül is megváltozhat, és ez a Magyarországgal szomszédos államok esetében sem elképzelhetetlen - jegyezte meg a szakember.

Rövidesen egy kúriai elemzőcsoport vizsgálja meg a menekültüggyel kapcsolatos bírói gyakorlatot - tette hozzá Kovács András, a legfelsőbb bírói fórum tanácsvezető bírása.

MTI 2013. október 13., vasárnap 10:10